מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות מתי מוסיפים ה׳ הידיעה לשם עצם
- להבין שגם שם תואר אחרי שם עצם מיודע מקבל ה׳
- לדעת מתי ה׳ הידיעה נעלמת בכתיב (עם ב/כ/ל) ומתי היא נשארת (עם מ׳)

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – בחירה מרובה

- 1. ב – הילד
- 2. ב – הכלב הקטן
- 3. ב – ירושלים
- 4. ב – נעלמת בכתיב ונשמע פתח
- 5. ד – מהספרייה
- 6. ג – הכדור האדום

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

- 1. נכון – זה בדיוק התפקיד של ה׳ הידיעה
- 2. לא נכון – שמות פרטיים כבר מסוימים בלי ה׳
- 3. נכון – צריך התאמה בין שם העצם לתואר
- 4. לא נכון – עם מ׳ ה׳ נשארת, למשל מהבית
- 5. נכון – שניהם מקבלים ה׳ יחד

חלק ג׳ – השלמת מילים

- 1. הכלב
- 2. הגבוה
- 3. בגן
- 4. לים
- 5. כשוטר
- 6. מהספרייה

חלק ד׳ – התאמה

- 1 – ד (הכלב)
- 2 – ה (הילד הגבוה)
- 3 – א (בבית)
- 4 – ג (מהבית)
- 5 – ב (לים)

חלק ה׳ – שאלות קצרות

- 1. כשמדובר בדבר מסוים ומוכר שכבר דיברנו עליו קודם.
- 2. לדוגמה: החתול השחור ישן על הספה.

חלק ו׳ – כתיבה

- 1. לבדוק שימוש נכון בה׳ הידיעה והתאמה בין שם עצם לתואר

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התשובה צריכה לכלול שמדובר בדבר מסוים ומוכר
- ה׳ נעלמת בכתיב ונשמע פתח
- הדוגמה צריכה לכלול ה׳ גם בשם העצם וגם בתואר

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדוגמאות מהכרטיס ההסבר לפני תחילת הדף
- כדאי להדגיש בעל פה את ההבדל בין ב/כ/ל (ה׳ נעלמת) לבין מ׳ (ה׳ נשארת)
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים כקשים

דף תרגול: ה׳ הידיעה

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

ה׳ הידיעה היא אות קטנה בתחילת מילה. היא אומרת: מדובר בדבר ידוע, לא סתם דבר. נתרגל מתי כותבים אותה.

📖 מילון קטן:

ה׳ הידיעה	אות שמוסיפים בתחילת מילה כדי לומר שמדובר בדבר מסוים
שם עצם	מילה שמציינת דבר, אדם או מקום
שם תואר	מילה שמתארת שם עצם, כמו גדול או אדום
שם פרטי	שם של אדם או מקום מסוים, לא מקבל ה׳ הידיעה
אותיות בכ״ל	ב, כ, ל - כשבאות לפני מילה מיודעת הן בולעות את ה׳
פתח	תנועה קצרה שנשארת בכתיב אחרי שה׳ נעלמת
מיודע	מילה שיש לה ה׳ הידיעה

1 חלק א׳ – בחירה מרובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מילה כתובה עם ה׳ הידיעה?

א) ילד ב) הילד ג) ילדים ד) ילדה

2. איזה משפט נכון - שם עצם מיודע ותואר מיודע?

א) הכלב קטן ב) הכלב הקטן ג) כלב הקטן ד) כלב קטן

3. איזו מילה היא שם של מקום, בלי ה׳?

א) הספר ב) ירושלים ג) הכיתה ד) התלמיד

4. מה קורה לה׳ כשכותבים ל + מילה מיודעת?

א) נשארת כרגיל בכתיב ב) נעלמת בכתיב ונשמע פתח ג) הופכת לאות אחרת

ד) המילה מאבדת את משמעותה

5. עם איזו אות ה׳ לא נעלמת?

א) בבית ב) לים ג) כשוטר ד) מהספרייה

6. איך כותבים נכון: כדור אדום שאנחנו מכירים?

א) הכדור אדום ב) כדור האדום ג) הכדור האדום ד) כדור אדום

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ה׳ הידיעה אומרת שמדובר בדבר מסוים ומוכר.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	שמות של אנשים ומקומות מקבלים ה׳ הידיעה.	☐	☐
3	כשיש שם תואר אחרי שם עצם מיודע, גם התואר מקבל ה׳.	☐	☐
4	עם האות מ׳ ה׳ הידיעה נעלמת בכתיב.	☐	☐
5	״הילד הגבוה״ הוא צירוף של שם עצם מיודע ושם תואר מיודע.	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. ראיתי כלב ברחוב. _____ נבח עלי.

2. הילד _____ רץ מהר מאוד.

3. ב + הגן = _____

4. ל + הים = _____

5. כ + השוטר = _____

6. מ + הספרייה = _____

4 חלק ד׳ – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כלב	___	**א.** בבית
2. ילד גבוה	___	**ב.** לים
3. ב + הבית	___	**ג.** מהבית
4. מ + הבית	___	**ד.** הכלב
5. ל + הים	___	**ה.** הילד הגבוה

5 חלק ה׳ – שאלות קצרות

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מתי מוסיפים ה׳ הידיעה לשם עצם.

2. כתבו משפט אחד עם שם עצם מיודע ושם תואר מיודע.

6 חלק ו׳ – כתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו שלושה משפטים קצרים: אחד עם שם עצם לא מיודע, אחד עם אותו שם עצם מיודע, ואחד עם שם עצם מיודע + שם תואר מיודע.

כרטיס יציאה

מתי מוסיפים ה׳ הידיעה לשם עצם?

מה קורה לה׳ הידיעה כשמוסיפים ב/כ/ל לפני מילה מיודעת?

תנו דוגמה לשם עצם מיודע עם שם תואר מיודע.

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀